

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

BK-VII.0520.122.2025
Warszawa, 23 maja 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 8557 skierowaną do Ministra Sprawiedliwości przez Panią Posłankę Annę Pieczarkę *w sprawie potrzeby przeprowadzenia reformy sądownictwa*.

Ministerstwo Sprawiedliwości pod kierunkiem Ministra Adam Bodnara konsekwentnie dąży do przeprowadzenia kompleksowej reformy wymiaru sprawiedliwości. Podstawowe, kierunkowe założenia działań w tym obszarze zostały określone w Planie Działań Polski ws. przywracania praworządności, który został zaprezentowany przez Ministra Sprawiedliwości 20 lutego 2024 roku:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/minister-sprawiedliwosci-przedstawil-plan-dzialan-polski-ws-przywracania-praworzadnosci>

W zakresie zmian o charakterze systemowym Minister Sprawiedliwości 22 kwietnia 2025 roku przedstawił projekt ustawy o przywróceniu prawa do niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego na podstawie prawa przez uregulowanie skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018-2025:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/projekt-ustawy-o-przywroceniu-ladu-konstytucyjnego-w-sadownictwie>

Celem projektu jest przywrócenie ładu konstytucyjnego w polskim sądownictwie. Główne założenia projektu obejmują:

- jednoznaczne określenie skutków uchwał podejmowanych przez ukształtowaną w sprzeczności z Konstytucją RP Krajową Radę Sądownictwa (KRS) w latach 2018-2025 r. w odniesieniu do wszystkich sędziów, których uchwały te dotyczyły, z uwzględnieniem warunków i okoliczności dotyczących grup sędziów wskazanych w tych uchwałach;
- uregulowanie zasad ponownych postępowań konkursowych przed prawidłowo ukształtowaną KRS, po powstaniu na skutek wejścia w życie ustawy wolnych stanowisk sędziowskich po sędziach, którzy z mocy ustawy zostali przesunięci na niższe stanowiska bądź pozbawieni statusu sędziowskiego;
- wprowadzenie regulacji, które zapewnią prawidłowe funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości do czasu zakończenia przez prawidłowo ukształtowaną KRS postępowań dotyczących opróżnionych stanowisk sędziowskich;
- uregulowanie systemu uchylania orzeczeń wydawanych z udziałem osób nieuprawnionych; co do zasady orzeczenia wydane z udziałem nieprawidłowo powołanych sędziów mają zostać utrzymane w mocy, jednak strony, które w trakcie postępowania, a następnie w odwołaniu od wyroku konsekwentnie kwestionowały status nieprawidłowo powołanych sędziów, będą mogły w terminie 1 miesiąca od wejścia w życie ustawy złożyć wniosek o wznowienie postępowania; możliwość ta nie będzie dotyczyła orzeczeń o nieodwracalnych skutkach;
- zmiany w zakresie ustrojowych podstaw funkcjonowania sądów powszechnych i wojskowych, sądów administracyjnych i Sądu Najwyższego, w szczególności zmiany w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej, przywrócenia samorządności sędziowskiej, transparentnego systemu wyłaniania organów sądów, a także likwidacji deliktów wprowadzonych ustawą kagańcową.

Przygotowanie projektu ww. regulacji poprzedziły prace Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądownictwa i Prokuratury, która działa przy Ministrze Sprawiedliwości. W lutym 2025

roku Komisja przedstawiła propozycje rozwiązań, które stały się punktem wyjścia do opracowania finalnej wersji projektu ustawy:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/eksperci-przedlozyli-ministrowi-dwa-projekty-ustaw-dot-neosedziow>

W listopadzie 2024 r. Minister Sprawiedliwości przedstawił także program „Sprawne sądy”. Są to kluczowe propozycje zmian organizacyjnych, legislacyjnych i kadrowych, które odpowiadają na potrzeby dotyczące tempa prac i efektywności wymiaru sprawiedliwości. Założenia programu zostały udostępnione w tym komunikacie:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/10-filarow-ministerialnego-programu-usprawnienia-dzialalnosci-sadow>

W marcu 2025 roku został z kolei zaprezentowany strategiczny program dla wymiaru sprawiedliwości o nazwie „Cyfrowy Sąd”. Celem programu jest dostosowanie sądów do wyzwań współczesności oraz optymalizacja ich pracy. Cyfrowe rozwiązania przyspieszą rozpatrywanie spraw, zmniejszą koszty obsługi i zwiększą przejrzystość postępowań.

Program przewiduje m.in. wdrożenie tzw. Digitalnego Asystenta Sędziego, który usprawni procedowanie w sprawach frankowych. Projekt przewiduje cztery moduły tego rozwiązania:

- digitalizacja i umożliwienie robotycznego czytania pism procesowych, następnie wprowadzanych w sposób automatyczny do systemu repertoryjno-biurowego sądów, co znacząco odciąży sekretariaty sądów,
- baza wiedzy zawierająca orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- kalkulator umożliwiający automatyczne rozliczanie świadczeń nieważnej umowy,
- algorytm umożliwiający tworzenie projektów rozstrzygnięć sądowych.

Podstawowe założenia programu zostały zaprezentowane w komunikacie resortu:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/program-cyfrowy-sad-zmieni-wymiar-sprawiedliwosci>

Wiele projektów przygotowywanych w Ministerstwie Sprawiedliwości skupia się na wsparciu poszczególnych grup zawodowych w wymiarze sprawiedliwości.

W Ministerstwie Sprawiedliwości został m.in. przygotowany projekt nowelizacji ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych, który jest odpowiedzią na braki kadrowe wśród orzeczników. Założeniem zmian jest zachęcenie sędziów pracujących w mniej obciążonych jednostkach sądownictwa powszechnego, do podjęcia trudu delegacji do ośrodków borykających się ze znacznym obciążeniem sędziów. Delegacje odbywać się mają na nowych, transparentnych zasadach. Sejm uchwalił ustawę 6 marca 2025 roku (druk 988), zaś 26 marca 2025 roku Senat podjął uchwałę o przyjęciu ustawy bez poprawek (druk 285). Ustawa została opublikowana w Dzienniku Ustaw:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20250000526>

Ww. ustawa ma także na celu wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 16 listopada 2021 roku w sprawach połączonych od C-748/19 do C-754/19, modyfikując dotychczasowy model tzw. delegacji orzeczniczych, wprowadzając dodatkowe elementy warunkujące dopuszczalność delegowania (i odwołania z delegowania) oraz towarzyszącą delegowaniu procedurę.

Ustawa doprecyzowuje przesłanki delegowania sędziego do wykonywania obowiązków orzeczniczych w określonym sądzie, doprecyzowuje zasady wyboru sędziego do delegowania, wprowadza obowiązek uzasadnienia decyzji o odwołaniu sędziego z delegowania, jak również w celu zapewnienia transparentności procedur związanych z delegowaniem wprowadza wymóg ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej o każdym dokonanym przez Ministra Sprawiedliwości delegowaniu sędziego oraz o każdym odwołaniu albo ustąpieniu z delegowania wraz ze wskazaniem przyczyny delegowania albo odwołania. Minister Sprawiedliwości będzie zobligowany do dokonania analizy obciążenia pracą sędziów i asesorów sądu (oraz pionu orzeczniczego), do którego miałyby nastąpić delegowanie, na tle innych sądów, biorąc przy tym pod uwagę uwarunkowania dotyczące ich bieżącego funkcjonowania, jak liczba obsadzonych stanowisk sędziowskich i asesorskich, długotrwałe nieobecności orzeczników oraz

planowane zwolnienia stanowisk sędziowskich w sądzie, do którego ma nastąpić delegowanie. Minister Sprawiedliwości będzie musiał również ocenić wpływ delegowania na pracę sądu, w którym sędzia ma miejsce służbowe. Regulacje te przyczynią się niewątpliwie do prowadzenia racjonalnej polityki kadrowej, a w konsekwencji – do usprawnienia funkcjonowania sądów.

Minister Sprawiedliwości od 13 grudnia 2023 roku powołał 150 prezesów sądów powszechnych, przy uwzględnieniu głosu środowiska sędziowskiego, to jest po uruchomieniu procedury wyboru i zaopiniowania co najmniej dwóch kandydatów do pełnienia tej funkcji przez zgromadzenia ogólne sędziów poszczególnych sądów.

W Ministerstwie Sprawiedliwości została także utworzona grupa robocza, której zadaniem jest wypracowanie założeń do nowej ustawy o pracownikach sądów. Jej celem jest poprawa warunków zatrudnienia urzędników sądowych i utworzenie korpusu stanowiącego wsparcie dla orzeczników. W ramach grupy cyklicznie odbywają się spotkania ze stroną związkową oraz przedstawicielami władz sądów, na których są przedstawiane postulaty dotyczące organizacji korpusu. Zakończenie prac nad projektem ustawy jest planowane na koniec 2025 r.

Ministerstwo Sprawiedliwości wdraża również system rozliczania czasu pracy w sądach powszechnych. Dodatkowo prowadzi prace nad optymalizacją i automatyzacją obsługi niektórych procesów kadrowych. Z założenia efektem tych prac ma być zmniejszenie obciążenia pracowników kadr, digitalizacja procesów, które aktualnie są prowadzone manualnie albo w innych rozproszonych systemach, ujednoczenie zasad obiegu wniosków.

Należy również zwrócić uwagę na podejmowane w Ministerstwie Sprawiedliwości działania mające na celu przywrócenie ławnikom należnego miejsca w wymiarze sprawiedliwości. W tym celu Minister Sprawiedliwości zarządzeniem z dnia 17 sierpnia 2024 r. (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 253) powołał Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do spraw otwartego wymiaru sprawiedliwości a także zarządzeniem

z 13 marca 2025 r. (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 47) powołał Radę do spraw Ławników, będącą organem pomocniczym Ministra Sprawiedliwości o charakterze opiniodawczo-doradczym. Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) opracowanie rekomendacji zmian w projektach legislacyjnych dotyczących pracy i statusu ławników;
- 2) konsultowanie i opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących zagadnień objętych zakresem prac Rady;
- 3) przedkładanie projektów zmian legislacyjnych dotyczących pracy i statusu ławników.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/